

«Es dāvāju prieku citiem, gūstot to arī sev»

Salatēva Normunda Liepiņa 24 stundas stopkadros

#SIF_MAF2022 #24stundasstopkadros

Normunds Liepiņš beidzis Gulbenes vakara vidusskolu, Gulbenes Mūzikas skolu, mācījies Rēzeknes Mūzikas vidusskolā. Strādājis kā radio dīdžejs radio «Ef-Ei», «Radio Latgale», «Latgolys radeja», vada un apskaņo pasākumus, karaoke, dzied koncertos un ballēs kā solists vai ar skatuves partnerēm S. Kasparsoni, K. Šomasi, M. Tihomirovu. Vairāk nekā 25 gadus Normunds ir Salatēva lomas atveidotājs.

Pamostoties ar domu, ka Salatēva maiss ir pilns ar dāvanām

Es esmu rīta cilvēks, savā sirdī pārliciecināši un noteikti, jo es esmu piedzimis plkst. 2.00 no rīta. Pēc ikdienas režīma, darbojoties mūzikā vairāk nekā 20 gadus, nevari būt cūruļis, jo nakts darbs tevi izgriež uz āru. Es cenšos maksimāli agri piecelties, cik agri varu atļauties, lai nebūtu dusmīgs un neapmierināts.

Salatēva darbs – cik tad ilgi tas ir? Tikai decembra nogalē. Ir bijis tā, ka eglītes pasākums ir paredzēts un jāapmeklē jau no rīta plkst. 9.30. Ja man iepriekšējā naktī ir bijis pasākums, es divas stundas esmu pagulējis, piecēlies un tāds, pa svaigū gaisu pagājis gabaliņu, esmu iekšā eglītes pasākumā.

No rīta es pamostos un iztēlojos, ka mans Salatēva maiss ir pilns ar dāvanām ne citiem, bet man pašam! Tur ir pilns ar visādiem saldumiem. Tas ir joks, protams. Agrāk bija tā, ka pēc katra eglītes pasākuma man atstāja pa konfekšu paciņai maisā. Es to nebiju prasījis, vienkārši tāpat. Pēc decembra maratona man bija saldumu pusmaiss noteikti. Bija tā, ka tu reizēm sēdi un vienkārši ēd konfektes. Tagad gan vairs tā nav, bet es jau to nemaz arī negaidu.

Pēc pamošanās 2–3 stundas es neēdu brokastis, jo pirms tam man ir meditācija, lūgšanas, vesels rīta komplekss, kas mani sakārto. Tam vajag laiku. Man ir trīs izteikti brokastu fundamenti. Viens ir jogurts, tajā jau vakarā es salieku saldētas ogas – smilšērķšķus, upenes, mellenes, dzērvenes, pievienoju musli, godži ogas. Pa nakti viss uzbrīst, un no rīta pēc šādām brokastīm var lidot. Vēl es lietoju putas – auzu pārslu, septiņgraudu, piecgraudu. Trešais brokastu ēdiena variants man ir biežpiens. Mani atjauno kontrastduša. Ja ir brokastis un kontrastduša, tad patiešām var lidot. Arī Salatēvs lido, vismaz domās.

Es esmu tējas dzērājs. Kafiju es vispār nedzeru. Tēju es arī dzeru tikai laiciņu pēc brokastīm, bet ne kopā ar ēdienu. Vismīļākā man ir zaļā vai zāļu tēja – piparmētru, ugunspuķu. Šobrīd es dzeru kaņepju tēju. Garšīga ir arī smilšērķšķu lapu tēja, kas garšo pavisam citādāk nekā smilšērķšķu ogas.

Diena, baudot saviļņojošo procesu

Pirmo reizi Salatēva lomu es pildīju Gulbenē «Daiļrade» filiālē, kur strādāja manas pirmās sievas māte un gribēja sarīkot eglīti. Rēzeknē ar grupu «Non divisi» bāzējāmie teātra «Joriks» telpās, tad mēs ar grupas kolēģi Sandru Mežori un viņas meiteņu hip-hop grupu sadarbojāmies eglītes pasākumu programmās. Viņa veidoja programmu, es tajā biju Salatēva lomā. Mēs braukājām pa skolām. Strādājot Rēzeknes kultūras namā, ar viņu brigādi braucu uz skolām, kultūras namiem. Process bija interesants.

Katru reizi pirms Salatēva lomas es gatavojos, vismaz domās sakārtoju secību, ko un kā es darīšu. Bieži vien es nezinu, kāda publika mani sagaida, tikai aptuveni. Skaidrs, ka bērni un vecāki, skolotājas. Es izdomāju, kādas rotaļas, dejas es piedāvāšu. Reizēm ir viņiem savs pasākums ar scenāriju, kuram pa vidu nāku es un padarbojos ar bērniem. Es izdomāju, ko un kā darīšu, pat ja mans scenārijs ir tāds pat, divu līdzīgu pasākumu nav. Ļoti jāpiedomā, ja ir tādas vietas, kur tevi aicina pastāvīgi, lai neatkārtotos visas rotaļas utt. It kā jau citi bērni katru gadu, bet skolotāji tie paši, tāpēc gribas izdomāt katru reizi kaut ko citu, lai arī viņiem un man pašam būtu interesanti. Es neesmu no tiem Salatēviem, kurš gaida, lai ātrāk man dod krēslu un es varu sēdēt, vērot no malas pasākumu. Es darbojos ar bērniem aktīvi. Man ir arī klasiskās aktivitātes kā «Putniņu deja», «Makarena». Es skatos pēc situācijas un sajūtām. Procesā tu koncentrējies uz to, ko tu dari, apkārt ir daudz cilvēku. Godīgi sakot, es neatceros nevienu pasākumu ar neatsaucīgu publiku. Viņiem ir jāklausa, ko saka darīt Salatēvs! Es ļoti neuzbāžos, bet aicinu darīt tādu vai tādu aktivitāti. Vispirms darbojos ar bērniem un skolotājiem, tad iesaistu arī vecākus, lai viņi nesēž, bet ir kopā ar bērniem procesā.

Vislielākais saviļņojums ir tad, kad tev bērns skaita to dzejoli, kad viņš skatās tev acīs ar absolūtu ticību! Tagad es, protams, protu strādāt ar emocijām, bet agrāk ir bijis tā, ka es pats gandrīz sāku raudāt. Labi, ka to neredz... Tas ir saviļņojums, kas tevi tā pavelk... Tad, kad katrs otrais skaita to pašu dzejoli, es, protams, klausos, bet domāju – nez, ko vecāki domā? Bērni cenšas! Ļoti cenšas! Un tā ticība! Tās dēļ vien tu nevari laist haļavu, tēlot slimu un nogurušu. Man patīk šis process. Tas ir maģiski!

Man patīk, ka vecāki ir saviļņoti. Es redzu pēc acīm, kura māmiņa sēž pasākumā ar domu, ka, lai jau notiek – tas viss bērniem, es neesmu tur iekšā. Pārsvārā jau visi ir pozitīvi, atvērti un iekšā procesā. Es dāvāju prieku citiem, gūstot to arī sev. Vienu gadu es sapirku saldumus, gāju pa ielu un dāvināju tos satiktajiem cilvēkiem. Ja viņi varēja kaut ko noskaitīt vai nodziedāt, labi, bet es devu arī tāpat. Man tā gribējās. Arī pagājušā gadā, ejot uz privātu pasākumu ziemeļu rajonā Rēzeknē, gāju no mājām saģērbies tērpā. Man bija saldumi maisā. Es domāju, redzēs, kāda būs cilvēku reakcija. Laikam dēļ lohdauna, tu ej un tevi vienkārši cenšas neredzēt... Vienīgi kāda sētniece reaģēja, es viņai uzdāvināju šokolādi.

Reizēm gadās apmeklēt pa kādai eglītei pieaugušajiem. Atceros, ka Rēzeknes poliklīnikas darbiniekiem bija šāds pasākums. Kā viņiem gribējās uzzināt, kurš slēpjas zem Salatēva tērpā! Ar pieaugušo auditoriju vajag strādāt citādi, tur vajag šovu. Ir bijis tā, ka, piemēram, firmai «AVIN» es biju par eglītes pasākuma dīdžeju, nākamajā gadā viņi uzzināja, ka es varu būt arī Salatēvs, un mani palūdza nospēlēt arī šo lomu. Es biju dīdžejs, tad sarunāju kādu manā vietā padarboties pie pulsta, pārgērbos, biju Salatēva ampluā, atkal pārgērbos un kā dīdžejs turpināju diskotēku. Es domāju, ka daļa publikas nemaz nesaprata, ka uz brīdi tieši dīdžejs pārtapa par Salatēvu.

Kuriozu Salatēva darbā arī ir bijis daudz. Apmēram 1996. gadā es biju paaicināts par dīdžeju toreizējā Rēzeknes Piena konservu kombināta pasākumā. Jānis Mežinskis, liekas, vadīja to pasākumu. Arī tur es pildīju Salatēva lomu, un toreiz man norāva bārdi... Bija ziņkāre, kas tad slēpjas aiz maskas. Tas gan bija jau uz priekšnesuma beigām, kāds palīdzēja atdabūt bārdi. Bet kas gan mani tobrīd pazina? Neko bārdas noraušana neatklāja. Vēl ir bijis kuriozs, ka bērnu dārzā 2018. gadā es ierodos uz eglītes pasākumu, bet tur priekšā jau cits Salatēvs... Pāris vecāki bija sarunājuši mani, savā starpā nebija kaut ko saskaņojuši, un citi vecāki sarunājuši vēl vienu Salatēvu... Tā kā es vēl nebiju pārgērbies tērpā, devos projām. Ko tad mēs divi tur darīsim?

Visvairāk eglīšu pasākumu ir, sākot no pusdienlaika, līdz pat vēlam vakaram. Ir tā, ka dienā ir pat trīs eglītes

pasākumi. Man pēc katra eglītes pasākuma ir vismaz stunda brīva, lai pārgērbtos, jo apakškreklis pēc katra pasākuma ir griežams. Man vajag vismaz pārgērbt to kreklu. Salatēva tērps nav biezs, bet bārda un mati ļoti karsē, un galvā taču ir cepure. Es arī aktīvi kustos, es *nododu bliezienu*, man tā sanāk kā mini pirts. Vēlākais pasākums bērnu auditorijai ir apmēram plkst. 18.00, bet pieaugušajiem pat pusnakši vai pēc tās. Patiesībā Salatēva darbs var būt visas dienas garumā.

Es neaizraujos ar reklāmu, es neievietoju informāciju sociālajos tīklos vai avīzē, ka piedāvāju Salatēva pakalpojumus. Es Salatēva lomu neredzu kā biznesu. Nekad neesmu fokusējies uz to no naudas viedokļa. Ja mani aicina, es esmu pateicīgs, ja, nē, tad – nē. Es to neizjūtu tā, ka man jau septembrī būtu jādama programma un tā jāreklamē, lai pelnītu. Es nevaru nemaz tik daudz būt Salatēva lomas pasākumos, jo man ir muzikālās pasākumi, koncerti, kur jāuzstājas. Te nav tas variants, ka jāskrien, lai sirds lec pa muti laukā. Jā, ir bijis, ka pēc nakts balles drusku paguli un dodies uz eglīti, bet tas ir izņēmuma gadījumā.

Ir arī privāti pasākumi, kad ģimene paaicina Salatēvu uz mājām.

Ja Salatēvs tiek aicināts uz mājām, tad visiem ir jābūt kā bērniem – visiem ir jāskaita dzejoli, jo maiss ir pilns ar dāvanām, tās jānopelna visiem pēc man iedotā saraksta. Visi radi, vectētiņi un vecmāmiņas skaita dzejoliņus, nevis kā bērnu dārzā vai skolā, kur tikai bērni pelna dāvanas uzstājoties.

Ja es pats esmu kādā eglītes pasākumā kā skatītājs, es nevērtēju to Salatēvu, kurš darbojas pasākumā, bet paskatīties, kā viņš strādā, ir interesanti. Ko tur vērtēt? Kad tu esi miera stāvoklī, un tev liekas, ka tu varētu izdarīt 100 reizes labāk nekā viņš, es iedomājos, kā es tobrīd justos tādā pašā situācijā. Es tikai pāris reizes esmu bijis tādos pasākumos, kur strādā cits Salatēvs, piemēram, meitas eglītē, jo nav jau laika, es pats esmu kādā citā eglītē Salatēva lomā. Arī savai meitai, viņas dārziņā grupiņai, klasei, kad viņa bija maza, es biju Salatēvs, katru gadu, līdz viņa pamazām sāka atšifrēt, vienreiz pēc zābakiem atpazīna.

Ļoti gribētos veidot jaunu programmu, bet tas gads paskrien tik ātri... Tu jau tāpat gatavojies katru reizi, bet gribas, lai būtu interesanti arī tām skolotājām, kuras gadu no gada rīko šādus pasākumus. Piemēram, šodien man ir jāapmeklē pasākums YAMAHA mūzikas skolas Rēzeknes filiālē. Tā nav tradicionāla programma, jo man jāaizpilda pauzes starp jaunajiem māksliniekiem, kuri gatavoja priekšnesumiem. Man jāapspēlē mūzikas instrumenti, redzētais, dzirdētais, vārdu sakot, radoši jāpieiet procesam. Man prieks, ka varu realizēt savu sirdslietu un parādīt savu talantu.

Neejot gulēt Salatēva tērpā

Pēc darbīgas dienas Salatēvam jūtas nogurumiņš, bet tāds patīkams, radošs, jo galvā griežas kaut kādas idejas, domas, ko varētu realizēt kādā no nākamajiem pasākumiem, kādu mūziku varētu pielietot. Tā ir forša sajūta, prieks. Nav tā, ka – ka tik ātrāk gulēt! Nu, Salatēva tērpā gulēt gan es neēju. Citreiz atnāku mājās un *iekožu* Salatēva saldumus, nevar jau aizrauties ar tiem, bet garšīgi gan tie ir!

Mūziku es neklausos, ja nu vienīgi jāgatavojas koncertiem vai pasākumiem. Tiklīdz esmu mājās savā komforta zonā, tā austiņas uz ausīm un *Youtube* klausos manus iecienītos bļogerus un *skaloju smadzenes* ar pareizo informāciju. Ja es ko tādu vairākas dienas neesmu uzņēmis sevī, man tā pietrūkst. Es klausos mantras, gūstot daudz vērtīgas informācijas, kā savu ikdienu padarīt tādu, lai tu nebūtu sasprindzis, lai tev būtu gandarījums. Vienmēr nomazgāju traukus vakarā, neatstāju netīrus uz nakti, jo tas grauj mājas enerģētiku.

Man daudz būtu jāstrādā pie dienas režīma, jo pa *lohdauna* gadiem mans režīms ir sagriezies, jāstrādā, lai vienā laikā katru dienu ietu gulēt. Es gribētu agrāk iet gulēt, kādos plkst. 21.00. Ja tu tā izdomā, ka šovakar es laikus iešu gulēt, kaut kādi procesi notiek tā, ka nesānāk. Un tā katru dienu.

Kā Salatēvs nākamajā gadā es vēlu, lai visos ir miers, jo kad tevī ir miers, tad ap tevi veidojas miera pilna pasaule! Lai visiem būtu ticība labajam, skaistajam, brīnīšķīgajam! Salatēvs nav izdomāts, tas ir cilvēks, kurš nes prieku pasaulei. Lai ar tādu pat ticību, kā bērni tic Salatēvam, ticība brīnumam ir arī visos lielajos bērnos!

Teksts – Ineta Atpile-Jugane
Foto – Arita Atpile-Dona

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par projekta «24 stundas stopkadros» (Nr. 2022.LV/RMA/03) rakstu saturu atbild b-ba «Latgolys entuziastu grupa Biļdis»».

MAF
Mediju atbalsta fonds